

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія з педагогічної освіти

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ

з дисципліни

«Методика розвитку мовлення і навчання елементів грамоти»

Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр

Курс III

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

Освітньо-професійна програма: 012.00.01 Дошкільна освіта

Форма проведення: письмово. Екзамен у формі тестування з практичним завданням

Тривалість проведення: 2 год

Максимальна кількість балів: 40 балів

Критерії оцінювання

Всього 35 тестових завдань та 1 практичне завдання:

10 тестових завдань з вибором однієї правильної відповіді оцінюються по 1 балу за правильну відповідь;

10 тестових завдань з вибором кількох правильних відповідей – по 1 балу за повністю правильну відповідь;

5 тестових завдань, в яких потрібно вставити пропущене слово – по 1 балу за правильну відповідь;

10 тестових завдань на встановлення відповідності та послідовності – по 1 балу за правильну відповідь;

практичне завдання – 5 балів.

Максимальна кількість балів за тестові завдання з 1 по 35 та практичне завдання становить 40 балів.

Критерії оцінювання практичного завдання

Кількість балів	Значення оцінки (характеристика відповіді)
5	Високий рівень виконання завдань: відповідь повна, вичерпна й достатньо обґрунтована з, можливими, незначними недоліками
4	В цілому добрий рівень виконання завдань: відповідь містить незначну кількість несуттєвих помилок
3	Посередній рівень виконання завдань: відповідь містить значну кількість недоліків та/або незначну кількість помилок
2	Мінімально допустимий рівень виконання завдань, містить недоліки та помилки: відповідь неповна, що характеризується недостатньою обґрунтованістю,

	фрагментарністю, наявністю недоліків та помилок
1	Незадовільний рівень виконання завдань: відповідь, що виявляється у формальному запам'ятанні деяких понять і фактів, без належного їх розуміння, нездатності застосувати такі знання при вирішенні завдань

Орієнтований перелік питань для семестрового контролю

1. Охарактеризуйте зміст та основні завдання методики розвитку мовлення дітей дошкільного віку як самостійної наукової дисципліни.
2. Проаналізуйте вплив філософських, природничих, психологічних та лінгводидактичних основ на побудову методики розвитку мовлення.
3. Охарактеризуйте закономірності та принципи розвитку мовлення дітей і визначте важливість їх дотримання.
4. Опишіть специфіку проведення занять із формування граматичної правильності мовлення у дітей дошкільного віку.
5. Визначте роль переказу літературних творів як одного з найдієвіших методів розвитку монологічного мовлення у старших дошкільників.
6. Охарактеризуйте сутність методики виховання звукової культури мовлення та її ключові компоненти.
7. Проаналізуйте вплив мови на загальний розвиток дітей раннього віку і визначте значення цілеспрямованого керівництва цим процесом дорослими.
8. Визначте найбільш ефективні методичні прийоми для ознайомлення дітей зі складом слова та поділом його на склади.
9. Опишіть формування монологічної компетентності у дітей дошкільного віку та чинники, що здійснюють вплив.
10. Проаналізуйте форми роботи з розвитку мовлення в ЗДО і охарактеризуйте специфіку їх використання залежно від вікової групи.
11. Визначте критерії класифікації видів занять з розвитку мовлення та вимоги до їх організації.
12. Охарактеризуйте методичні особливості проведення бесід з дітьми старшого дошкільного віку.
13. Проаналізуйте відмінності методики проведення занять з розвитку мовлення в різних вікових групах дошкільного закладу.
14. Сформулюйте аргументи на користь використання технічних засобів навчання у сучасній практиці мовленнєвого розвитку дошкільників.
15. Опишіть особливості та труднощі формування граматичної правильності мовлення у дітей раннього віку.
16. Проаналізуйте аргументи на користь бесіди як ключового методу розвитку діалогічної компетентності дошкільників.
17. Визначте предмет, зміст та ключові завдання методики розвитку мовлення як науки.
18. Охарактеризуйте особливості методики навчання дітей складанню розповідей за дидактичними картинками.
19. Опишіть форми спілкування дитини з дорослим у ранньому віці і зміни цих форм з часом.

20. Сформулюйте правила організації навчання дітей складанню творчих розповідей на наочній основі.
21. Проаналізуйте спілкування як необхідну умову та рушійну силу розвитку активного мовлення дитини.
22. Визначте вимоги до оформлення куточка книги та зміни його наповнення в різних вікових групах.
23. Охарактеризуйте значення розглядання картин для становлення зв'язного мовлення і розвиток відповідних навичок.
24. Опишіть методичні нюанси розглядання дидактичних картин зі старшими дошкільниками.
25. Сформулюйте адаптацію методики ознайомлення з правилами дорожнього руху для дітей різних вікових категорій.
26. Визначте ключові особливості розвитку мовлення дітей третього року життя.
27. Опишіть організацію ознайомлення дітей різних вікових груп із правилами пожежної безпеки.
28. Проаналізуйте психологічні особливості сприймання та засвоєння віршованих творів дітьми дошкільного віку і визначте ефективні прийоми заучування.
29. Охарактеризуйте специфіку використання малих фольклорних жанрів на заняттях з розвитку мовлення.
30. Проаналізуйте вплив аналізу художніх картин на мовленнєвий розвиток дитини і визначте особливості цього методу порівняно з іншими.
31. Сформулюйте структуру та зміст заняття на тему «В гостях у братів-місяців» з використанням методу розповідання з власного досвіду для розвитку діалогічного мовлення старших дошкільників.

Перелік практичних завдань

1. Складіть конспект заняття з розвитку мовлення для дітей середньої групи на тему: «Переказ казки Ігоря Січовика «Хвалько».
2. Складіть конспект комплексного заняття з розвитку мовлення та зображувальної діяльності для дітей старшої групи на тему: «Оленчине вбрання».
3. Складіть конспект заняття формування монологічної компетентності дітей старшого дошкільного віку з використанням методу «складання розповіді з власного досвіду» на тему «Як я допомагаю мамі».
4. Складіть конспект заняття формування монологічної компетентності дітей старшого дошкільного віку з використанням методу «творче розповідання» (на тему «Дружня допомога»).
5. Складіть конспект заняття з розвитку мовлення для дітей середньої групи з використанням методу «переказ художнього твору з використанням ілюстративного матеріалу».
6. Складіть конспект заняття з розвитку мовлення для дітей старшої групи з використанням методу «розповідь за серіями картин».
7. Складіть конспект заняття з використанням дидактичної гри «Що кому потрібно для роботи?» для дітей старшого дошкільного віку.

8. Складіть конспект заняття з розвитку мовлення для дітей старшої групи з використанням методу «розповідання за іграшками».
9. Складіть конспект заняття з розвитку лексичної компетентності дітей середнього дошкільного віку з використанням дидактичної гри «Чого не стало?».
10. Складіть конспект заняття (комплексного або тематичного) для формування звукової культури мовлення для дітей старшого дошкільного віку.
11. Складіть конспект заняття з розвитку зв'язного мовлення дітей старшого дошкільного віку з використанням методу «переказу художніх творів» (на прикладі оповідань М. Коцюбинського «Про двох цапків» та «Про двох кізочок»).
12. Складіть конспект індивідуально-групового заняття з виховання звукової культури мовлення для дітей середньої групи на тему: «Ясочин садок» (вправління дітей у вимові шиплячих звуків).
13. Складіть конспект літературної розваги на тему: «В гостях у Бабусі казки».
14. Складіть конспект індивідуального заняття з виховання звукової культури мовлення для дітей середньої групи на тему: «Наш веселий Язичок».
15. Складіть конспект заняття з розвитку монологічної компетентності дітей старшого дошкільного віку з використанням творчого розповідання – складання розповіді за заданим початком.
16. Складіть конспект заняття з розвитку діалогічного мовлення дітей старшого дошкільного віку на тему «Чарівні пори року».
17. Складіть конспект заняття з розвитку монологічної компетентності дітей старшого дошкільного віку з використанням методу «творче розповідання» (розповідь за ігровою сюжетною ситуацією).
18. Складіть конспект заняття з художньої літератури для дітей середньої групи з використанням методу «розучування вірша» (на прикладі твору П. Воронька «Їжачок-хитрячок»).
19. Складіть конспект заняття з розвитку мовлення для дітей середньої групи з використанням методу «розповідь з власного досвіду» на тему: «Моя улюблена іграшка».
20. Складіть конспект комбінованого заняття (звукова культура мовлення, конструювання) для дітей раннього віку на тему «Вміють дітки ляльок забавляти і колискову їм співати».
21. Складіть конспект комбінованого заняття (звукова культура мовлення, зображувальна діяльність) для дітей раннього віку на тему «Ми – веселі малюки».
22. Складіть конспект дидактичної гри для дітей старшого дошкільного віку з формування граматичної правильності мовлення «Листоноша приніс посилку».
23. Складіть конспект заняття формування монологічної компетентності дітей старшого дошкільного віку з використанням переказу української народної казки «Рукавичка».
24. Складіть конспект заняття з розвитку мовлення для дітей старшої групи – розповідь за дидактичною картиною «В дитячому садку».

25. Складіть конспект заняття формування діалогічної компетентності дітей старшого дошкільного віку – узагальнювальна бесіда на тему «Наше рідне місто».
26. Складіть конспект заняття з розвитку мовлення для дітей раннього віку з використанням дидактичної ляльки на тему «Одягнемо ляльку на прогулянку».
27. Складіть конспект заняття формування діалогічної компетентності дітей старшої групи на тему: «Бесіда про ввічливість».
28. Складіть конспект комплексного заняття для дітей 5-го року життя з використанням переказу української народної казки «Колосок» (з елементами драматизації).
29. Складіть конспект заняття з розвитку лексичної компетентності дітей старшого дошкільного віку на тему «Екскурсія до бібліотеки».
30. Складіть конспект заняття з розвитку лексичної компетентності дітей старшого дошкільного віку на тему «Екскурсія до пекарні».

Розглянуто і затверджено на засіданні
циклової комісії з педагогічної освіти
Протокол від 03 грудня 2025 року № 12

Голова циклової комісії

Альона ДОЦЕНКО

Екзаменатор

Дана СОПОВА